

litusohjelmaan kirjattiin maatalousyrittäjien työterveyshuollon ja lomituksen kehittämis-
tarve. Sosiaali- ja terveysministeriön asettama työryhmä on juuri aloittamassa työtään.
Odotamme tältä ryhmältä uusia avauksia hyvinvointiteeman eteenpäin viemiseksi.

Työhyvinvoinnin olennainen osa-alue on myös se, että henkilövakuuttamiseen ja kor-
vauksiin liittyvät asiat hoidetaan luotettavasti. Asiakaspalvelun on vastattava asiakkaan
odotuksia. Mela antoi vuonna 2011 yhteensä 55 600 päätöstä vakuutus- tai etuus-
hakemuksiin. Seuraamme järjestelmällisesti maatalousyrittäjien ja apurahansaajien asia-
kastytyväisyyttä. Vuoden 2011 kouluarvosanamme oli tasan kahdeksan eli hyvällä va-
kaalla tasolla edellisvuosiinkin verrattuna. Erityisen arvokasta on kyselyn yhteydessä
saamamme avoin palaute, joka antaa aineksia toiminnan jatkuvalle kehittämiselle.

Asiakaspalvelun kehittämisen päätavoite seuraavan kahden vuoden aikana on hake-
muskäsittelyn tehostaminen. Vuoden 2011 lopussa otimme käyttöön hakemusten säh-
köisen käsittelyjärjestelmän. Uusi järjestelmä ja uudistetut toimintaprosessit nopeutta-
vat päätösten tekemistä siirtymävaiheen jälkeen. Uusien toimintatapojen käyttöönotto
vaatii henkilöstöltä halua ja kykyä oppia uutta. Työhönsä vahvasti sitoutuneella Melan
henkilöstöllä on erinomaiset valmiudet tähän.

Asiakkainamme oli vuoden lopussa 78 500 eläkevakuutettua henkilöä, joista apura-
halla työskenteleviä tieteen- ja taiteenharjoittajia oli 2 500. Eläkkeensaajia oli yhteensä
liki 142 000. Kaikkiaan Melan maksamien etuuksien ja palveluiden arvo oli lähes 1,2
miljardia euroa. Melan liikekulut alenivat edellisvuoteen nähden yhden prosentin.

Haluun lämpimästi kiittää koko henkilöstöämme ja aktiivista luottamusjohtoamme vii-
me vuoden tuloksista.

Päivi Huotari

Päivi Huotari
toimitusjohtaja

*Melan toimintakertomus ja tilinpäätös 2011 ovat kokonaisuudessaan luettavissa netissä
www.mela.fi ▶ Tietoa Melasta ▶ Vuosikertomus*

Melan vuosi 2011

Mela

Revontulentie 6, 02100 Espoo
vaihe 020 630 0500

Hyvinvointia työuralle

Vuonna 2011 keskusteltiin vilkkaasti työeläkejärjestelmän yleisistä kehittämistarpeista.
Työurien pidentämistavoitteesta ja sitä kautta järjestelmän rahoituksellisen kestävyuden
parantamisesta vallitsi epävakaa taloustilanteessa laaja yksimielisyys, mutta keinoista
päättäminen on edelleen auki.

Mela on ottanut työurien pidentämishaasteen vastaan käynnistämällä
vuoden alussa maatalousyrittäjien työhyvinvointiohjelman. Sen ta-
voitteena on lisätä terveitä työvuosia ja edistää sitä, että maa-
talousyrittäjät voivat irrottautua työstään terveenä myös
lomalle ja eläkkeelle. Ohjelma parantaa yksittäisen yrittä-
jän hyvinvointia samalla kun se osaltaan toteuttaa yhteistä
eläkepoliittista tavoitetta työurien pidentämisestä.

Työhyvinvoinnin tukemisen käytännön keinoja ovat toi-
miva lomitus, ennaltaehkäisevä työterveyshuolto ja
riittävän ajoissa aloitettu kuntoutus. Maatalousyrit-
täjien työolot poikkeavat merkittävästi muiden
ammattiryhmien työoloista. Melan ja työter-
veyshuollon läheinen yhteistyö parantaa mah-
dollisuuksia auttaa ajoissa maatalousyrittäjiä
työturvallisuus- ja jaksamisongelmissa sekä
kuntoutusta vaativissa tilanteissa. Valitet-
tavasti vain vajaa 40 prosenttia vakuu-
tetuista on liittynyt maatalousyrittäjien
työterveyshuoltoon.

Vuoden lopulla tehtiin tulopoliittiseen raa-
miratkaisuun liittyen maaseudun osalta tärkeä
poliittinen päätös siitä, että maatalousyrittäjien
työhyvinvoinnin kehittämistarpeet ja -mahdollisuu-
det on kartoitettava kokonaisvaltaisesti. Suomen hal-

Asiakkaat

Mela hoitaa maatalousyrittäjien ja apurahansaajien lakisääteistä eläke- ja tapaturmavakuuttamista sekä vastaa maatalouslomituksen toimivuudesta.

Melalla oli vuoden lopussa 78 459 MYEL-vakuutettua ja 96 643 MATA-vakuutettua asiakasta. MYEL-vakuutetuista asiakkaista poronhoitajia oli 1 099, kalastajia 666 ja apurahansaajia 2 486. Eläkettä Melasta sai 141 744 henkilöä.

MYEL-vakuutettujen asiakkaiden kokonaismäärä väheni edellisestä vuodesta 3 prosenttia, MATA-vakuutettujen 1,9 prosenttia ja eläkkeensaajien 3,2 prosenttia.

Uusia apurahansaajien työeläkevakuutuksia tuli voimaan hieman viimevuotista enemmän. Vuoden aikana vakuutetuista apurahansaajista 70 prosenttia oli tieteen ja 30 prosenttia taiteen harjoittajia. Apurahansaajien vakuutusjaksot olivat keskimäärin 15 kuukauden mittaisia.

Vuoden lopussa maatalousyrittäjien keskimääräinen vuotuinen MYEL-työtulo oli 18 200 euroa. Nousua edelliseen vuoteen oli 2,6 prosenttia. Apurahansaajien vastaava MYEL-työtulo oli 20 025 euroa, jossa nousua oli 3,1 prosenttia.

Vuosilomaan oikeutettuja kotieläinyrittäjiä oli 24 840 ja sijaisapua käytti 10 174 yrittäjää. Lomituspalveluiden käyttäjämäärät vähenivät runsaalla neljällä prosentilla. Maatalouslomituksen paikallisyksiköitä oli 47.

Toiminta

Vuonna 2011 Mela ryhtyi toteuttamaan Maatalousyrittäjien työhyvinvointiohjelmaa. Työhyvinvointiohjelman osa-alueet ovat maatalouslomitus, maatalousyrittäjien työterveyshuolto, kuntoutus sekä työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden asiantuntijapalvelut. Ohjelman käynnistämisen yhteydessä järjestettiin asiakkaille Työhyvinvointiteko 2011 -kilpailu sekä kaksi hyvinvointitapahtumaa.

Vuoden aikana annettiin 55 600 vakuutus- tai etuushakemuspäätöstä. Hakemusten määrä väheni vajaalla seitsemällä prosentilla edellisestä vuodesta. Syynä tähän oli asiakasmäärän pieneneminen sekä vanhuuseläke- ja tapaturmahakemusten määrän väheneminen.

Työtapaturmien määrä laski reilulla neljällä prosentilla. Työtapaturmia sattui 4,4 sataa vakuutettua kohden.

Maatalouden luopumistuki alkoi 675 henkilöllä. Luopumisjärjestelmän kautta viljelystä luovuttiin yhteensä 464 tilalla. Vuonna 2011 maataloudesta luopuminen oli sukupolvenvaihdon ja lisämaakaupan lisäksi mahdollista myös peltojen vuokrauksella. Peltojen vuokrausmahdollisuus poistui luopumistukilaista vuoden 2012 alusta.

Vuonna 2011 maatalouslomitukseen tuli uutena asiana tilakohtaisten palvelusuunnitelmien laatiminen kaikille tiloille. Myös maatalouslomittajien perehdyttämiseen kiinnitetään aikaisempaa enemmän huomiota.

Talous ja henkilöstö

Melan maksamien etuuksien ja palveluiden arvo oli 1 156 miljoonaa euroa. Lukuun sisältyy myös maatalouslomitus.

Melan maksamista eläkkeistä ja etuuksista valtion osuus oli 71 prosenttia, vakuutettujen asiakkaiden 20 prosenttia sekä muiden eläkelaitosten 9 prosenttia. Lisäksi maatalouslomituksen kustannukset, 225 miljoonaa euroa, valtio korvasi kokonaan.

Melan liikekulut olivat 23,8 miljoonaa euroa. Tästä luvusta henkilöstökulut olivat 10,2 miljoonaa euroa ja tietohallintokulut 10 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna liikekulut laskivat prosentin.

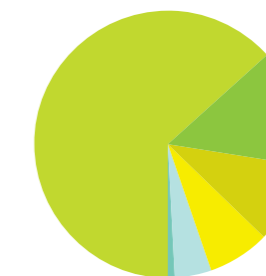
Sijoitustoiminnan käyvin arvoin laskettu tulos oli -5,2 miljoonaa euroa eli -3 prosenttia sitoutuneelle pääomalle. Melan sijoitukset olivat vuoden lopussa markkina-arvoltaan 164,6 miljoonaa euroa. Sijoituksista 42 prosenttia oli korko- ja korkorahastosijoituksia, 24,5 prosenttia osake- ja osakerahastosijoituksia, 30 prosenttia kiinteistö- ja kiinteistörahastosijoituksia ja 3,5 prosenttia muita sijoituksia.

Vuoden 2011 lopussa Melassa työskenteli 213 toimihenkilöä, joista 50 oli Mela-asiamiehiä. Asiamiehet palvelivat asiakkaita 150 vastaanottopisteessä eri puolella Suomea.

Henkilökunnan määrä väheni vuoden aikana 1,4 prosenttia. Vanhuuseläkkeelle siirtyi 13 toimihenkilöä keskimäärin 63,7 vuoden iässä. Uusia toimihenkilöitä palkattiin kymmenen.

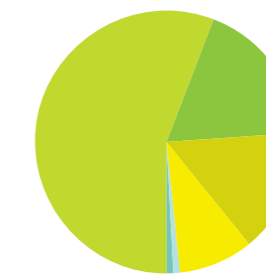
Vuoden aikana uusitussa henkilöstön palkitsemisjärjestelmässä korostuu erityisesti työhyvinvoinnin edistäminen.

Eläkkeet, korvaukset ja muut suoritukset
930 milj. euroa

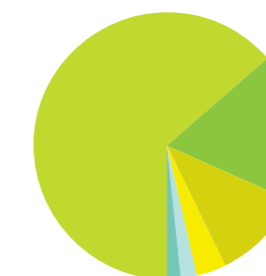
- Vanhuuseläkkeet 615 milj. e, 66 %
- Luopumisjärjestelmät 115 milj. e, 12 %
- Perhe-eläkkeet + ryhmähenkivakuutus 89 milj. e, 10 %
- Työkyvyttömyyseläkkeet 65 milj. e, 7 %
- Tapaturmakorvaukset + sairauspäivärahat 40 milj. e, 4 %
- Työttömyyseläkkeet + muut korvaukset 6 milj. e, 1 %

Tuotot
1 204 milj. euroa

- Valtiolta etuuksien hoitoon 662 milj. e, 55 %
- Valtiolta maatalouslomitukseen 225 milj. e, 19 %
- Asiakkaita 184 milj. e, 15 %
- Muita eläkelaitoksilta 106 milj. e, 9 %
- Kelalta 12 milj. e, 1 %
- Sijoituksista 15 milj. e, 1 %

Kulut
1 204 milj. euroa

- Työeläkkeet 772 milj. e, 64 %
- Maatalouslomitus 225 milj. e, 19 %
- Luopumisjärjestelmät 115 milj. e, 10 %
- Tapaturmakorvaukset 40 milj. e, 3 %
- Liikekulut 24 milj. e, 2 %
- Muut kulut 28 milj. e, 2 %